

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

GRĂDINA BOTANICĂ (INSTITUT)

Program de activitate

prezentat la Comisia de Concurs pentru suplinirea postului vacant de director al Grădinii Botanice (Institut) a AȘM, perioada 2015-2018

dr., cercetător conferențiar **Alexandru TELEUȚĂ**

Chișinău, 2014

Introducere

Grădina Botanică (Institut) este o instituție publică din sfera științei și inovării, fondată de Academia de Științe a Moldovei, finanțată integral din bugetul de stat. GB(I)AȘM ocupă o suprafață de 104 ha. Genofondul de plante constituie cca. 11 mii specii și varietăți, inclusiv: plante tropicale - 2392; plante lemnoase și arbuști - 1781; plante floricole - 1433; plante medicinale - 350, aromatice - 530; furajere - 250; plante forestiere – 45. Herbarul constituie 185 mii exicate. Resursele umane: personal total - 133, inclusiv: cercetători științifici – 45, din ei: doctori în științe - 34; doctori habilitați – 7. Cercetători științifici până la 35 ani – 30; doctoranzi - 8. Organigrama actuală cuprinde: 6 laboratoare pentru cercetări științifice (lab. Embriologie și biotehnologie; lab. Floră spontană și Erbar; Lab. Geobotanică și Silvicultură; lab. Dendrologie; lab. Floricultură și Plante tropicale; Lab. Plante Medicinale, aromatice și furajere) și serviciile pentru deservire, Consiliul Științific, Consiliul Științific Specializat pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat la specialitatea „botanica”, Colegiul de redacție al revistei „Journal of Botany”. Volumul anual de finanțare constituie 11,2 mil. lei (anul 2014), din ele buget – 9,27 mil. lei; mijloace speciale – 2,25 mil. lei.

Rezultatele principale obținute de colectivul GB(I)AȘM în perioada 2011-2014

Cercetări embriologice și biotehnologice:

- evidențiată capacitatea țesutului vegetal din diferite explante (polen, ovul, ovar, calus, fragmente de lăstar, limb foliar, meristem etc.) de a realiza programul dezvoltării și regenerării unui organism nou;
- stabilit potențialul morfogenetic al speciilor pentru obținerea biomasei calusare cu proprietăți valoroase;
- elaborate tehnologiile de multiplicare microclonală la 13 specii de plante economic valoroase (*Freesia* sp., *Lilium* sp.,

Withania sp., *Zizyphus* sp., *Gingko* sp., *Myrtus* sp., *Actinidia* sp. etc.);

- dezvoltată în continuare Ipoteza Homeostatică a dublei fecundări și a Concepției Evoluției și Strategiei reproducerii sexuate în lumea vegetală;
- perfectată metoda-expris de determinare a rezistenței plantelor la secetă conform indicilor morfo-anatomici ai laminei frunzei;
- editate monografiile: „Cariologia genului *Zea* L.”; „Pachitena (carta citologică a porumbului)”;
- „Anatomia comparativă a viței de vie (*Vitis* L.)” etc.;
- asigurat laboratorul cu utilaj biotehnologic.

Cercetări floristice:

- fondat laboratorul „Flora spontană și Erbar”, dezvoltate cercetările respective și Inițiată editarea ciclului de carte „Flora Basarabiei” (în 6 volume); Primul volum a fost editat în 2011;
- dezvoltată în continuare Concepția Cronoflorei „Cleome” a Miocenului Superior pe teritoriul Eurasiei;
- descoperite 30 specii noi de plante pentru Republica Moldova;
- finalizată editarea ciclului de carte „Lumea vegetală a Moldovei” (în 4 volume);
- editat „Determinator de plante din flora RM” ș. a.;
- efectuată dezinfectarea Erbarului.

Cercetări geobotanice și silvice:

- evidențiate asociațiile de bază și perfectate hărțile cu privire la vegetația forestieră, de stepă, luncă și petrofită din RM și elaborate recomandări de protecție;
- evaluată starea actuală a Fondului de Arie Naturale Protejate de Stat și elaborate recomandări de extindere a FANPS și de

protecție a speciilor de plante rare și a ecosistemelor valoroase;

- în baza propunerilor formulate de specialiștii GB(I)AȘM Fondul de ANP a fost extins de la 66,5 mii ha (1,96% din suprafața totală a teritoriului RM) până la 189,4 mii ha (5,61%);
- fondat „Parcul Național Orhei” și inițiate cercetările cu privire la fondarea Rezervației Biosferei „Prutul de Jos”;
- elaborat Programul Național de fondare a Rețelei Ecologice Naționale și dezvoltat conceptul Rețelei ”Emerald”;
- publicate monografiile „RȘ Codrii”, „RȘ Plaiul Fagului”, „RȘ Prutul de Jos” etc.;
- inițiată editarea seriei de carte „Ariile Naturale Protejate de Stat din RM” în 4 volume.

Mobilizarea genofondului și introducerea speciilor noi:

- completat cu cca 1500 specii noi genofondul colecțiilor de plante a GB(I)AȘM, introduse din alte regiuni floristice;
- omologate 21 soiuri noi de plante utile pentru economia națională;
- în baza analizei ecologo-geografice a florei mondiale au fost stabilite regiunile floristice de perspectivă pentru mobilizarea genofondului;
- elaborat asortimentul de plante decorative în scopul amenajării spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale. Cca 300 taxoni sunt promovați în cultură;
- stabilită activitatea fitoncidă, rezistența la insuficiența de lumină, capacitatea de absorbție a substanțelor nocive din aer a speciilor de plante tropicale și elaborat asortimentul de plante (120 taxoni), valoroase pentru asanarea încăperilor din instituțiile de învățământ;
- analiza comparativă a variabilității caracterelor biomorfologice și a potențialului adaptiv ale taxonilor de nuc (*Juglans* sp.) a permis evidențierea centrelor genetice de

perspectivă pentru mobilizarea genofondului în condițiile Moldovei;

- în rezultatul cercetărilor particularităților de dezvoltare și a valorilor farmaceutice a genofondului de plante medicinale și aromatice au fost selectate specii de plante valoroase pentru producerea fitopreparatelor *hipoglicemiante* (*Cichorium intybus*, *Momordica charantea*, *Stevia rebaudiana*, *Polimnia sonchifolia*, *Inula helenium*) și *hepatoprotectoare* (*Desmodium canadense*, *Helichrysum italicum*, *Pentaphylloides fruticos*). Fondată plantația industrială cu suprafața de 150 ha.
- în rezultatul cercetării particularităților biologice de dezvoltare a plantelor furajere netradiționale (120 specii) a fost evidențiată valoarea nutritivă a lor, selectate genotipuri noi valoroase pentru economia țării (*Galega* sp., *Poligonum* sp., *Phacelia* sp., *Helianthus* sp., *Silphium* sp., *Sida* sp.);
- cercetată capacitatea energetică a unor specii de plante și selectate cele mai valoroase pentru fondarea plantațiilor energetice;
- omologate 21 soiuri noi (plante decorative, furajere, medicinale, aromatice, condimentare, nucifere etc.) și transmise la Comisia Națională 14 soiuri;
- editate 15 monografii („Plante medicinale”, „Dendrologie”, „Cariologia, Poliploidia și Hibridarea distantă la vița-de-vie”, „Floricultura” etc.

În această perioadă au fost:

- susținute 5 teze de doctor și 2 teze de doctor habilitat;
- editate 41 monografii și manuale, cursuri de lecții;
- acreditată GB(I)AȘM (categ. B);
- inițiată editarea revistei „Journal of Botany”- cat. B. Din 2008 până în prezent au fost editate 9 numere;

- organizate 3 Simpozioane Științifice Internaționale cu genericul „*Conservation of Plant Diversity*” (2010, 2012, 2014);
- procurat echipament științific și reactive în sumă de 2,5 mil. lei;
- instalat sistemul automat de irigare prin aspersiune și picurare a expozițiilor și colecțiilor GB(I)AȘM - grant investițional de 2,8 mil. lei;
- procurate și instalate 2 pompe performante pentru irigare - grant investițional de 0,7 mil. lei;
- instalat sistemul eolian de producere a energiei electrice - grant investițional de 0,45 mil. lei;
- procurate și instalate 2 cazane pentru producerea energiei termice - grant investițional de 0,9 mil. lei;
- procurate 2 tractoare, un automobil GAZ-51, un automobil Dacia Logan, tehnică agricolă (4 motoblocuri, 8 cositoare, batoziera etc.);
- procurate 55 calculatoare, care sunt conectate la Internet;
- instalat pe teritoriul GB(I)AȘM sistemul de Internet WI-FI;
- procurată și se instalează Stația Meteo automată „Vaisala” etc.;
- efectuate reparații capitale și curente a acoperișului Blocului A, B și Complexului de Sere, a sistemului de încălzire etc.;
- amenajate 22 de parcuri urbane și rurale din Republica Moldova, inclusiv Complexul Monastic „Curchi”;
- a participat activ la fondarea Primului Parc Național „Orhei” și în prezent activează la fondarea primei Rezervații a Biosferei „Prutul de Jos”;
- date în arendă 20 secții ale serelor vechi, fondat sectorul pentru copii și agrement a vizitatorilor (create 18 locuri noi de muncă).

Programul de Activitate pentru anii 2015-2018

Scopul: Conservarea și utilizarea rațională a diversității lumii vegetale.

Direcțiile de cercetare. Elaborarea bazelor științifice a:

- protecției și utilizării raționale a diversității lumii vegetale spontane din Republica Moldova;
- introducerii și valorificării fondului genetic al plantelor valoroase pentru economia națională;
- construcției verzi a GB(I)AȘM și amenajării spațiilor verzi în ecosistemele urbane și rurale;
- a educației ecologice.

I. Domenii de cercetare și rezultatele preconizate, perioada 2015-2018

1.1. Cercetări embriologice și biotehnologice

Vor fi:

- elaborate biotehnologii de multiplicare rapidă „*in vitro*” a speciilor de plante valoroase economiei naționale (specii de plante decorative, medicinale, energetice, pomușoare alimentare etc.);
- generalizate rezultatele cu privire la cercetările embriologice la plante și editată seria de carte (4 volume din cele 8);
- susținute 3 teze de doctor.

1.2. Cercetări floristice

Va (vor) fi:

- stabilită componență taxonomică a florei plantelor vasculare și macromicrobiotei, promovate noi concepții și teorii cu privire la geneza florei din spațiul Pruto - Nistrean;
- editate vol. 2-4 a seriei de carte „Flora Basarabiei” (în 6 volume), Cartea Roșie (ediția a III-a) și Delectusul (2 numere) și efectuat schimbul internațional de semințe cu 50 grădini botanice;

- susținute 2 teze de doctor și 2 - de doctor habilitat;
- menținut și completat Erbarul pentru activități de investigare și instruire.

1.3. Cercetări geobotanice și silvice

Va (vor) fi:

- evaluată vegetația forestieră și de stepă și perfectate hărțile respective prin aplicarea tehnologiilor informaționale (GPS);
- evidențiate legitățile de formare și modificare a vegetației forestiere și de stepă și selectate sectoare valoroase pentru a fi luate sub protecție;
- elaborate recomandări pentru reconstrucția ecologică a arboretelor degradate din ecosistemele forestiere;
- evaluată starea actuală a ariilor naturale protejate de stat (reprezentativitatea, potrivirea etc.);
- elaborate propuneri de perfectare a sistemului de arii naturale protejate, conform cerințelor programului Natura 2000 și a Uniunii Internaționale pentru Conservarea Naturii (IUCN);
- dezvoltat conceptul cu privire la Carcasa Forestieră a RM;
- elaborate propuneri de extindere a Fondului de Arii Naturale Protejate (> 8.0% din teritoriul național) și a recomandărilor de conservare a fitogenofondului (modele ale planurilor de management);
- evaluat impactul schimbărilor climatice asupra vegetației și elaborate recomandări de adaptare la aceste modificări;
- dezvoltat conceptul de „Resurse genetice forestiere” și evidențiate sectoare valoroase pentru conservarea acestor resurse;
- editată seria de carte „Ariile naturale protejate din Republica Moldova” în 4 volume;
- susținute 3 teze de doctor la tematica respectivă.

1.4 Cercetări cu privire la Mobilizarea și Introducerea speciilor noi de plante și valorificarea resurselor vegetale (plante lemnoase, floricole decorative, medicinale, aromatice, condimentare, furajere, nucifere, tropicale etc.)

Va (vor) fi:

- dezvoltate teoria și metodele de prognoză a introducerii speciilor de plante din alte regiuni floristice;
- evidențiate regiunile floristice de perspectivă pentru mobilizarea resurselor genetice vegetale;
- mobilizat fitogenofondul, introduse și completate colecțiile cu specii noi (cca 1500 taxoni în 4 ani);
- cercetate particularitățile bio - morfologice ale speciilor de plante introduse în GB(I)AȘM și selectate cele de perspectivă pentru economia națională;
- elaborate metode de multiplicare rapidă și tehnologii de cultivare a speciilor valoroase;
- fondate plantații industriale de culturi furajere noi, aromatice și medicinale în gospodăriile agricole;
- obținute 30 brevete de autor pentru soiurile noi omologate de plante utile (decorative, furajere, aromatice, medicinale, condimentare, nucifere etc.);
- sporite măsurile de protecție a colecțiilor de plante prin aplicarea tehnologiilor avansate;
- inventariate colecțiile și expozițiile, etichetate speciile, instalate panouri informative și angajați ghizi în cadrul Centrului de Educație Ecologică;
- reînoite și cartate expozițiile Dendrariu, Pinariu, Sirengariu, Rozariu etc.;
- susținute 8 teze de doctor și 4 teze de doctor habilitat;
- editate 15 monografii, printre care: „Plante furajere”, „Plante medicinale și aromatice”; „Ameliorarea plantelor floricole decorative”, „Catalogul Plantelor tropicale și subtropicale din colecțiile GB(I)AȘM”, „Introducerea plantelor conifere în Moldova” etc.;

II. Pregătirea cadrelor științifice:

- extinderea specialităților pentru pregătirea cadrelor științifice prin doctorat și postdoctorat;
- obținerea anual a 4 locuri pentru doctorat și 2 locuri pentru postdoctorat;
- participarea la pregătirea doctoranzilor prin intermediul Școlilor Doctorale;
- promovarea doctoratului industrial și prin co-tutelă;
- participarea la realizarea programelor din cadrul Cluster-ului Educațional „UnivER SCIENCE” (programe de licență, masterat, doctorat, postdoctorat) și promovarea conceptului de formare universitară prin cercetare;
- angajarea masteranzilor și a doctoranzilor în activitățile laboratoarelor cu remunerarea muncii;
- susținerea anuală a 3-4 teze de doctor și a 1-2 teze de doctor habilitat;
- atragerea tineretului în cercetare – până la 30% din numărul total al cercetătorilor;
- implicarea în instruirea tinerilor cercetători a colaboratorilor de vârstă pensionară cu experiență în domeniu;
- organizarea, în comun cu UnAȘM, a cursurilor pentru perfecționarea cunoștințelor la limba engleză;
- promovarea stagiilor pentru tinerii cercetători în Centre științifice europene: România (Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași; Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca; Universitatea din București); Italia (Centrul European de Cercetări avansate din or. Trieste); Grădinile Botanice din București, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara (România), Atena (Grecia), Kiev (Ukraina), Minsk (Belarusi), Moscova (Russia) etc.
- acreditarea GB(I)AȘM și a revistei științifice „Journal of Botany”;
- editarea anual a câte două numere a revistei științifice „Journal of Botany”.

III. Promovarea colaborării tehnico-științifice:

cu Instituțiile AȘM și cele de învățământ superior:

la nivel național:

- utilizarea capacităților GB(I)AȘM pentru pregătirea tineretului studios la specialitățile biologie, botanică și silvicultură;
- participarea savanților GB(I)AȘM la pregătirea cadrelor tinere (prelegeri, seminare, lucrări practice) în Universitatea AȘM, Universitatea de Stat din Moldova etc.;
- colaborarea în scopul utilizării raționale a echipamentului științific modern la evaluarea speciilor introduse;
- sporirea nivelului de educație ecologică a populației (în comun cu ONG).

la nivel internațional:

- realizarea schimbului de material biologic cu grădinile botanice din România, Bulgaria, Cehia, Ucraina, Belarusi, Russia etc.;
- promovarea proiectelor bilaterale, expediții comune, studii comparative cu privire la evidențierea potențialului adaptiv și a valorii economice a speciilor noi de plante;
- promovarea proiectelor comune la „Orizont 2020” și alte organizații donatoare, destinate întăririi capacităților GB(I)AȘM.

cu Ministerul Mediului:

- fondarea în GB(I)AȘM a Centrului de educație ecologică a populației;
- promovarea Strategiei Naționale și a Planului de Acțiune în domeniul Conservării biodiversității în Republica Moldova pentru anii 2014-2020;
- elaborarea Cadastrului Lumii Vegetale și a Băncii de Date în acest domeniu;
- evaluarea stării actuale a populațiilor de specii rare și elaborarea măsurilor de protecție;

- evidențierea ariilor naturale valoroase pentru extinderea fondului de arii protejate;
- fondarea Rezervației Biosferei „Prutul de Jos” și dezvoltarea capacităților primului Parc Național „Orhei”;
- elaborarea proiectului de reconstrucție ecologică pentru rezervația peisagistică „Parcul Țaul” și a parcurilor vechi din Țară;
- amenajarea a 6-8 parcuri în localități urbane și rurale.
- editarea Cărții Roșii a Republicii Moldova, ediția III.

cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare:

- elaborarea sortimentului și a tehnologiilor de cultivare a speciilor noi de plante medicinale, aromatice, furajere, nucifere, pomușoare, energetice, necesare pentru economia națională.

cu Asociația de Stat Moldsilva:

- cercetarea diversității fitocenotice a ariilor naturale protejate din ecosistemele forestiere și elaborarea recomandărilor de optimizare a conservării diversității plantelor;
- elaborarea recomandărilor de reconstrucție ecologică a arboretelor degradate sub influența factorilor biotici (boli, vătămători), abiotici (chiciura, vânturi puternice) și antropogeni (tăieri nereglementate, pășunatul, turismul neregulat etc.);
- elaborarea recomandărilor de sporire a reprezentativității rețelei de resurse genetice forestiere.

cu autoritățile mun. Chișinău, Asociația „Spațiile Verzi”:

- elaborat conceptul și programul de reconstrucție și dezvoltare a spațiilor verzi din mun. Chișinău;
- promovarea sortimentului de specii lemnoase și floricole decorative pentru amenajarea spațiilor verzi urbane, rurale și a interiorilor;

- promovarea recomandărilor de protecție fitosanitară a spațiilor verzi din ecosistemele urbane.

IV. Organizarea conferințelor științifice:

- organizate două conferințe științifice cu genericul „Conservarea Lumii Vegetale” (ediția IV (2016) și V (2018);
- organizate anual seminare științifico-practice în domeniul promovării culturilor noi și a tehnologiilor de cultivare, amenajării peisagistice.

V. Transfer tehnologic, marketing și antreprenariat:

- elaborate propuneri de proiecte (2-3 proiecte anual) pentru obținerea granturilor de transfer tehnologic cu privire la fondarea plantațiilor industriale în gospodăriile agricole, a pepinierelelor forestiere;
- amenajarea a 2 puncte comerciale pentru realizarea materialului săditor al Grădinii Botanice;
- dezvoltate antreprenariatul și marketingul – obținerea venitului extrabugetar de **2,5 - 4,0** mil. lei anual prin fondarea grupului de producere și realizare.

VI. Construcția capitală și verde a Grădinii Botanice, etapa a II-a:

- proiectată și inițiată construcția: „Oranjereia de Fond; „Intrarea Centrală”; „Erbarul”; „Rețeaua de poduri, alei și forme arhitecturale mici” etc.;
- curățirea și amenajarea iazurilor;
- efectuate reparații curente și capitale ale blocurilor de Laborator A și B, Serei, Stației de Transformatoare și a Stației de Pompă a Apei;
- modernizate pepinierele (replanificarea; cultivarea în containere; irigarea cu ceață și prin picurare, sisteme de protecție antiradiație solară etc.);
- fondate în GB(I)AȘM expozițiile noi „Plante ornamentale conifere”, „Poiana poveștilor”, expoziții floricole;

- finalizată amenajarea și reparația expozițiilor Dendrariu, Rozariu, Sirengariu, Pinariu, Alpinariu, a colecțiilor de Plante furajere, Plante Medicinale, Plante Floricole, etc.;
- extins sistemul de irigare a GB(I)AȘM (sectoare noi).

VII. Inițierea proiectării grădinilor botanice din mun. Bălți și or. Cahul:

- examinate, în comun cu consiliile raionale și orășenești, sarcinile tehnice ce țin de proiectarea grădinilor botanice;
- obținut suportul financiar de la Fondul Ecologic Național pentru realizarea proiectelor respective.

VIII. Cadrul legislativ și instituțional:

- elaborat și promovat proiectul de lege cu privire la atribuirea GB(I)ASM a statutului de Grădină Botanică Națională;
- perfectat Statutul GB(I)AȘM în conformitate cu legislația actualizată;
- armonizată legislația națională cu cerințele Uniunii Europene în domeniul managementului grădinilor botanice;
- obținut statutul de membru al Consorțiumului European al Grădinilor Botanice;
- fondate grupurile de lucru „Arhitectura peisajeră”, „Producere și realizare” și „Centrul Educație Ecologică”;

IX. Înzestrarea cu echipament, reactive și utilaje:

- vor fi alocate cca 18-20 % din volumul anual de finanțare pentru procurarea echipamentului științific, reactivelor și utilajelor;
- atragerea granturilor investiționale pentru procurarea echipamentului științific;
- procurat autocar pentru transportul muncitorilor.

X. Managementul GB(I)AȘM

Măsuri pentru reducerea cheltuielilor la gestionarea GB(I)AȘM

- utilizarea maximă a sistemului de irigare automată și obținerea unei economii de 260 mii lei pentru procedurile de irigare (salarizarea muncitorilor, cheltuieli de transport, combustibil etc.);
- reducerea cu 50% a volumului de apă utilizat de la „Apă-Canal” prin utilizarea apei din iazul GB(I)AȘM și aplicarea tehnologiilor moderne de irigare (aspersiune, picurare, ceață);
- reducerea volumului de lucru manual și a cheltuielilor pentru menținerea colecțiilor și expozițiilor, care va aduce o economie de cca 350 mii lei anual (folosirea tehnicii pentru grădinărit, aplicarea pe larg a metodelor biologice de combatere a bolilor și vătămătorilor);
- reducerea cu 20% a cheltuielilor pentru energia electrică prin exploatarea rațională a agregatului eolian;
- procurarea și Instalarea din Granturi Investiționale a cazanului pentru producerea energiei termice din biomasă (peleți) și respectiv reducerea cu 30% a volumului de gaz utilizat în aceste scopuri;
- izolarea termică și schimbarea ferestrelor la Blocul B cu suportul Fondului pentru Eficiență în Energetică (reducerea pierderilor cu 25%).

Măsuri pentru sporirea veniturilor:

- fondarea grupurilor ”Arhitectură peisageră” și ”Producere și Realizare” (cu promovarea planului de realizări, reclama producției);
- fondarea punctelor complexe de realizare (material săditor, substrat, îngrășăminte, utilaj pentru grădinărit, materiale pentru protecția plantelor etc.);
- trecerea pepinierii la producerea materialului săditor în containere;

- actualizarea asortimentului de plante destinate economiei naționale;
- perfectarea instrumentelor și mecanismelor de stimulare a colectivului pentru activități de antreprenoriat;
- promovarea măsurilor de sporire a competitivității producției, obținute în baza cercetărilor științifice;
- trecerea serelor Blocului Biotehnologic la producerea materiei prime, destinate economiei naționale;
- promovarea măsurilor de atragere a vizitatorilor prin organizarea excursiilor ghidate, lărgirea activităților de divertisment pe teritoriul GB(I)AȘM.

Măsuri pentru îmbunătățirea managementului financiar-contabil:

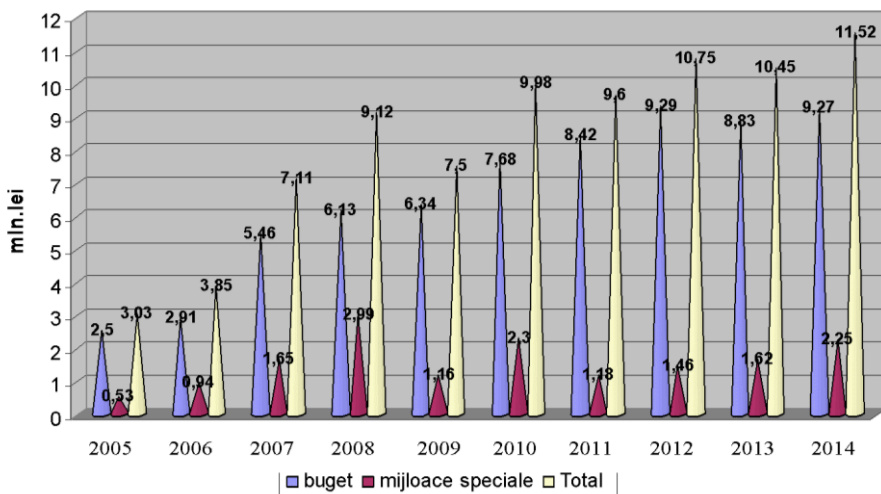
- asigurarea respectării Legii cu privire la sistemul de salarizare a sectorului bugetar nr 355-XVI din 23.12. 2005; a HG nr. 47 din 12.01.2007 cu privire la salarizarea angajaților din sfera științei și inovării; a HG nr. 724 din 26.06.2006 cu privire la mijloacele speciale a organizațiilor subordonate AȘM;
- respectarea ordinului Ministerului Finanțelor nr. 85 din 09.X.1996 și a ordinului nr. 93 din 19.07.2010;
- efectuarea salarizării colaboratorilor GB(I)AȘM în conformitate cu prevederile Legii salarizării nr 355-XVI din 23.12. 2005; a HG nr. 47 din 12.01.2007; a HG nr. 381 din 13.04.2006;
- efectuarea inventarierii patrimoniului, mijloacelor circulante și ale surselor financiare, conform regulamentului de inventariere aprobat prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 27 din 28.04.2004;
- elaborarea regulamentului provizoriu privind evaluarea și ținerea evidenței contabile a genofondului GB(I)AȘM;
- respectarea cu strictețe a modului de prestare a serviciilor de arendă a spațiilor GB(I)AȘM în conformitate cu prevederile Codului Civil și Legii bugetului de stat pentru anii respectivi etc.

XI. Sporirea nivelului de transparență decizională

- organizarea transmisiunii on-line a ședințelor Consiliului Științific și a Consiliului Științific Specializat;
- amplasarea pe pagina Web a planurilor de activitate și rezultatele realizării lor;
- organizarea consultărilor publice la luarea deciziilor ce țin de agrementul vizitatorilor (cu participarea ONG);
- perfectarea Panoului de Informație a GB(I)AȘM;
- organizarea Ușilor deschise la GB(I)AȘM și a Festivalurilor tematice.

XII. Resurse financiare

Finanțarea Grădinii Botanice (Institut) a AȘM

Prognoza finanțării de la bugetul de stat:

2015 – 2016 = +15% față de 2014

2017 – 2018 = +5% față de 2016

Prognoza acumulărilor la Mijloace speciale:

2015 – 2,5 mil. lei

2016 – 3,0 mil. lei

2017 – 3,5 mil. lei

2018 – 4,0 mil. lei

Remunerarea muncii de la vânzări:

2014 – 2018 = 30% din volumul total al realizărilor

Dinamica salariului lunar GB(I)AȘM, 2006 – 2014 (lei)

Funcția	Anul					
	2006		2010		2014	
	salariu de funcție	salariu general	salariu de funcție	salariu general	salariu de funcție	salariu general
Director	2480	3520	4500	6357	5260	7982
Director adjunct pentru știință	2142	3037	3891	5515	4729	7171
Secretar științific	1981	2806	3270	4542	4309	6535
Șef laborator	2110	2812	3785	5045	4578	6948
Cercetător științific principal	2190	2737	3549	4725	4423	5888
Cercetător științific coordonator	1540	2024	3525	4715	4300	5554
Cercetător științific superior	1625	2030	3150	4190	3861	5450
Cercetător științific	1775	2218	2345	3126	4081	5374
Cercetător științific stagiar	1050	1312	2354	3152	3433	4634

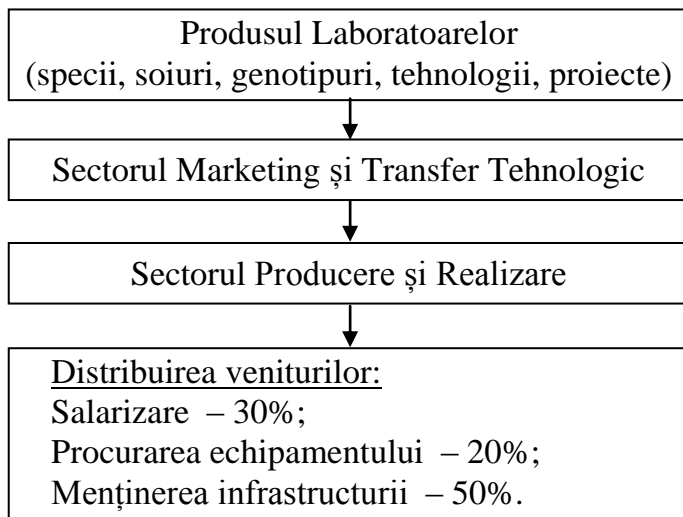
**Gestionarea Granturilor pentru cercetări,
2010-2014 (3041,0 mii lei)**

Categoria de cheltuieli	Anii					
	2010	2011	2012	2013	2014	TOTAL (media)
<i>Suma totală, mii lei, incl.</i>	831,0	300,0	475,0	850,0	585,0	3041,0
Salarizare, onorar, mii lei	397,0 (48%)	136,4 (46%)	230,1 (49%)	335,5 (40%)	272,8 (47%)	1371,9 (46%)
Deplasări, mii lei	47,5 (7%)	21,1 (7%)	112,7 (24%)	143,0 (17%)	62,3 (11%)	710,9 (13%)
Procurări, mii lei	85,9 (11%)	16,1 (5%)	32,0 (7%)	233,4 (27%)	138,4 (24%)	505,8 (15%)
Alte cheltuieli, mii lei	300,0 (34%)	126,4 (42%)	100,2 (20%)	139,5 (16%)	138,5 (16%)	804,6 (26%)

În 2015-2018 se va menține aceeași structură a cheltuielilor la granturi.

Granturile investiționale nu preconizează salarizarea personalului.

Conceptul obținerii mijloacelor speciale

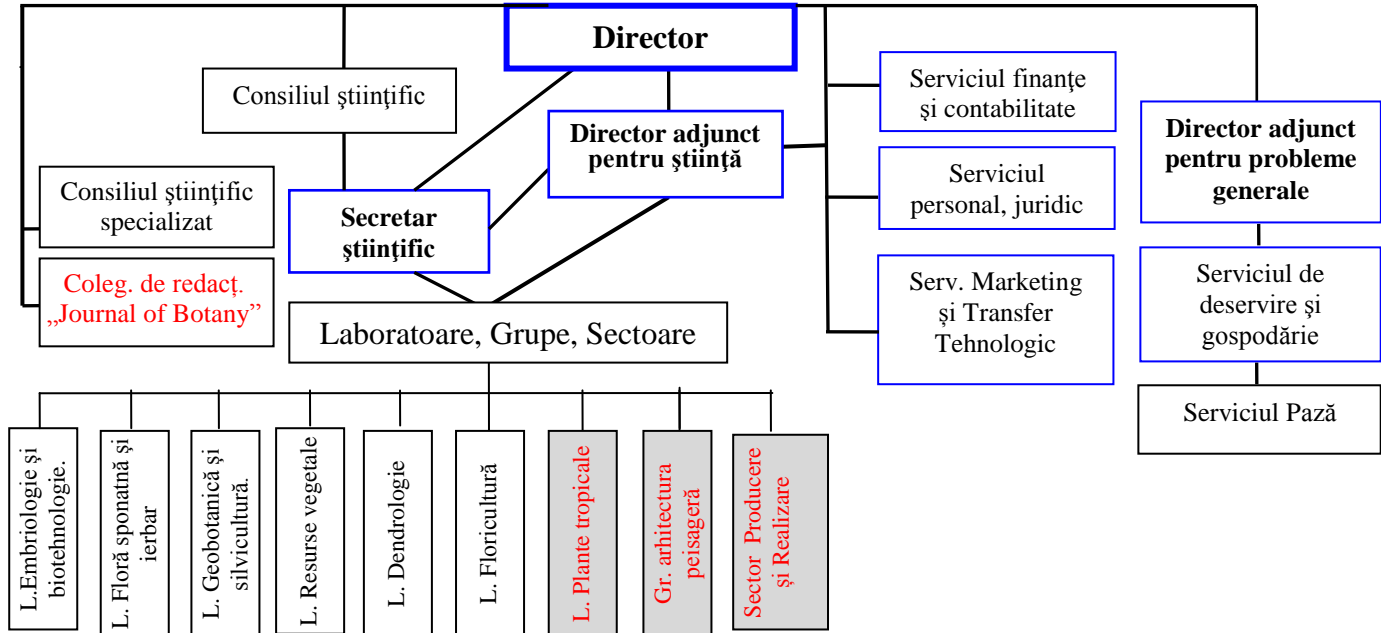

În baza mijloacelor speciale vor fi create 35 locuri noi de muncă.

X. Potențialul uman:

Categoria	Anul, nr.	
	2014	2018
Personal total (persoane fizice)	133	167
<i>inclusiv:</i>		
- cercetători științifici, inclusiv	40	50
doctori în științe	29	35
doctori habilitați	7	15
cercetători științifici pînă la 35 ani	15	25
doctoranzi	8	16
postdoctoranzi	1	4
- specialiști	35	35
- muncitori	35	70
- personal administrativ	12	12

Organigrama Grădinii Botanice (Institut) a AȘM

Director-interimar al Grădinii Botanice (Institut) a AȘM,

dr. Alexandru Teleuță

PROPUNERI ȘI SUGESTII